

AXBOROT XATI

“Inson farovonligini o'rganishda fanlararo yondashuv” mavzusidagi

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya

2023-yil 9-11-oktabr

Rossiyaning birinchi Prezidenti
B.N.Yeltsin nomidagi
Ural federal universiteti

Chirchiq Davlat
pedagogika universiteti

Toshkent iqtisodiyot va
pedagogika instituti

Konferentsiyaning maqsadi: inson farovonligini ta'minlash muammolarini o'rganayotgan tadqiqotchilarni birlashtirish, hayot faoliyati sifati va raqamlashtirish jarayonlarining jamiyat, ijtimoiy guruhlar va shaxslarga ta'sirini o'rganishdagi fanlararo yondashuvni ta'minlash.

Konferensiya yo'nalishlari:

1. Shaxs farovonligining psixologik jihatlari.
2. Inson farovonligining demografik omillari.
3. Inson farovonligi- ijtimoiy-madaniy omil sifatida.
4. Ta'lim - inson farovonligining omili sifatida.
5. Mustaqil ta'lim klasteri - inson farovonligining asosiy omili sifatida
6. Raqamlashtirish inson farovonligini ta'minlashning zamonaviy yondashuvi sifatida.

Konferensiyada ishtirok etish uchun psixologiya, sotsiologiya, pedagogika, tibbiyot, iqtisodiyot, ijtimoiy ish, siyosatshunoslik, filologiya, tarix, xalqaro munosabatlar va yurisprudensiya sohasidagi mutaxassislar taklif etiladi.

O'tkazish shakli: aralash (online+offline)

Asosiy ishchi tillari: rus, o'zbek, ingliz

Konferensiya boshlanishidan oldin konferensiya materiallarining elektron to'plamini nashr etish rejalashtirilgan. (Dizayn talablari uchun 1-ilovaga qarang).

Konferensiya materiallarini to'plamda nashr etish uchun **2023-yil 10-sentabrgacha** ko'rsatilgan manzilga taqdim etilishi lozim.

Ro'yxatdan o'tish quyidagi ssilka (link) boyicha amalga oshiriladi:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSefDAZR7U2koepaBpdka_mX12Hg7pXxavZzgRRfchY8gjtNBQ/viewform?usp=sharing

Mas'ul shaxslar: Bepalova Kseniya Andreyevna, Elmurzayeva Nasiba Xolboyevna
blagopoluchieloveka@gmail.com, ms.elmurzaeva73@mail.ru

O'tkaziladigan joy: O'zbekiston Respublikasi, Toshkent viloyati, Chirchiq shahri, Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Matnni formatlash talablari:

Matnlarni tayyorlash, boblarni loyihalashga qo'yiladigan talablar^

Microsoft formatidagi fayl Word (.doc , .docx , .rtf). Shakl bo'yicha fayl nomi: *Muallifning familiyasi_Mavzuiy bo'lim raqami*. Masalan: *Ivanov_1 -bo'lim.doc*

Shrift Times New Roman, 12 o'lcham. Interval 1,5. Kenglikni tekislash. Izoh 1 oraliq bilan 12 shrift. Paragraf uchun chekinish 1 cm, avtomatik ravishda o'rnatiladi; barcha maydonlar 2 cm. Matnda paragraflar orasidagi intervalga yo'l qo'yilmaydi. Matnda ikki marta bo'sh joy qo'yish mumkin emas. O'ng burchakda muallifning bosh harflari va familiyasi **qalin kursiv bilan ko'rsatilsin**; qavs ichida shahar, mamlakat *oddiy kursiv* bilan yoziladi; maqola nomini **katta harflar** bilan markazga qo'ying .

Maqolaning asosiy matni 3 betgacha.

Tashkiliy badal: Ishtirokchilar maqolani chop etish va boshqa tshkiliy ishlar uchun 150 000 so'm to'lovni amalga oshiradi. To'lovni amalga oshirish maqola qabul qilingandan so'ng amalga oshiriladi. Bu haqda muallifga ma'lum qilinadi. Maqola (+99833) 806-96-96 raqamga telegram orqali (karta raqami: 9860190101588779, Nurmatov Sheroz Eraliyevich) yoki sh.nurmatov@cspi.uz elektron manzilga yuboriladi.

Muallif nomiga kvadrat qavs ichida matn ichidagi izohlar [Baxtin, 177-bet].

- bitta ma'lumotnomada bir muallifning bir nechta nashrlari tilga olinsa, ular ketma-ket beriladi;

– xuddi shu nashrga takroran murojaat qilingan taqdirda nashrning qisqartirilgan nomi: muallif, sarlavhadan bir necha so'z, Ellips, jild raqami (agar nashr ko'p jildli bo'lsa) va sahifa raqami ko'rsatiladi;

- agar bir muallifga, lekin boshqa asarga qayta-qayta murojaat qilingan taqdirda, uning familiyasi, nashr etilgan yili va sahifa raqami ko'rsatilishi kerak [Ivanov, 2017, p. 152].

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxatida faqat tadqiqot adabiyotlarini (maqolalar, monografiyalar, hujjatlar to'plamlari, dissertatsiyalar tezislari) kiritish kerak, ularga maqola matniga izohlar beriladi. Adabiyotlar ro'yxatini tuzish uchun **2008 yilgi GOSTga** amal qilish so'raladi.

Diqqat! Sahifa izohlariga ruxsat berilmaydi. Adabiyotga havolalar kvadrat qavs ichida yozilishi kerak [Ashurov 1976: 15].

Manbalarning bibliografik tavsifi maqola matnidan keyin **Adabiyot so'zi ostida** (o'rtada qalin shrift) namunalarga muvofiq keltiriladi.

Tashkiliy qo'mita taqdim etilgan maqola (monografiya) mavzulariga va matnlarni formatlashning belgilangan qoidalariga mos kelmaydigan matnlarni rad etish huquqini o'zida saqlab qoladi.

Materiallarni qabul qilish muddati - **2023 yil 10 sentabr**

Materiallar quyidagi manzilga yuboriladi: Nurmatov Sheroz Eraliyevich, sh.nurmatov@cspi.uz; blagopoluchiecheloveka@gmail.com

MATINNI RASMIYLASHTIRISH NAMUNASI

N.I. Petrova (Moskva, Rossiya)
Moskva davlat universiteti M.V. Lomonosov
petrov@pochta.uz

AQLIY BO'SHLIQLARNI INTEGRATSIYASI

[Izoh matni]: 4-5 qator
Kalit so'zlar : 5-7 so'z

N.I. Petrova (Moscow, Russia)
Lomonosov Moscow State University

MENTAL SPACE INTEGRATION

[Abstract]

Key words: concept...

Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni
Hisobot materiallari matni. Hisobot materiallari matni.

Adabiyot

Belyaevskaya E.G. Dunyo haqidagi bilimlarni tilda talqin qilish: o'rganish usullari // Dunyoni tilda talqin qilish: jamoaviy monografiya. Tambov: TGU nashriyoti. GR. Derzhavina, 2017. S. 82-157.

Belous N.A. Konfliktli nutqda kommunikativ strategiyalarni pragmatik tarzda amalga oshirish [Elektron resurs] // Tilshunoslik va aloqa olami: elektron. ilmiy _ jurnal 2006. No 4. URL: http://www.tverlingua.by.ru/archive/005/5_3_1.htm (kirish sanasi: 15.12.2007).

Boldirev N.N. Til kategoriyalari bilim formati sifatida // Kognitiv tilshunoslik masalalari. 2006. No 2. S. 5-22.

Boldirev N.N. Kognitiv til tadqiqotining tamoyillari va usullari // Kognitiv tilni o'rganish tamoyillari va usullari: Sat. ilmiy tr. / javob. ed. N.N. Boldirev. Tambov: TDU nashriyoti im. GR. Derzhavina, 2008. S. 11-29.

Boldirev N.N. Kognitiv tilshunoslikning metall tili bo'yicha: bilim birligi sifatida kontseptsiya // Tilning kognitiv tadqiqotlari. 2011 yil. soni . IX . 23-32-betlar.

Vinogradova S.G. She'riy matndagi ingliz ekzistensial fe'llarining kategorik va subkategorik ma'nolari: autoref . diss . ...sharh. filol . Fanlar. Tambov , 2002 yil.

FS - Falsafiy lug'at . M .: nashriyot uyi siyosiy Adabiyot , 1981 yil.

Fauconnier G. Mental bo'shliqlar: tabiiy tilda ma'no konstruksiyasining jihatlari. Kembrij: Kembrij universiteti nashriyoti, 1994 yil.

Kognitiv fanda toifalarga ajratish bo'yicha qo'llanma / Ed. H. Koen, C. Lefevre tomonidan . - Amsterdam va boshqalar: Elsevier, 2005.

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

**ROSSIYANING BIRINCHI PREZIDENTI B. N. YELVIN
NOMIDAGI URAL FEDERAL UNIVERSITETI**

TOSHKENT IQTISODIYOT VA PEDAGOGIKA INSTITUTI

**INSON FAROVONLIGINI
O‘RGANISHDA FANLARARO
YONDASHUV**

xalqaro ilmiy konferensiya materiallari

III QISM

Toshkent - 2023

hamkasblari tomonidan autistik bolalar bilan ishlash uchun ishlatilgan. Ushbu metodikaning asosiy maqsadi: amaliy xulq-atvorni tahlil qilish, shuningdek, xulq-atvor “muhandisligi” deb ataluvchi, ijtimoiy ahamiyatga ega bo’lgan xatti-harakatlarni o’zgartirish uchun respondent va operant o’qitish usullariga asoslangan empirik yondashuvlarni qo’llaydigan ilmiy metodikadir. Murakkab ko’nikmalarni shakllantirish harakatlarni kichik bloklarga bo’lish orqali amalga oshiriladi. Har bir to’g’ri harakat alohida shakllanadi va avtomatlashtiriladi. Barcha noto’g’ri harakatlar qat’iyan bostiriladi. Keyin oddiy harakatlar birlashib, murakkab harakatni hosil qiladi. Shunday qilib, bolaning jamiyatda moslashishiga yordam beradigan motivatsiya asosida, kerakli xatti-harakatlar va faoliyatlar shakllanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. Ихсанова С. В. Система диагностико-коррекционной работы с аутичными дошкольниками. — СПб.: ООО «ИЗДАТЕЛЬСТВО «ДЕТСТВО-ПРЕСС», 2011.—208 с.
2. Лебединская К.С., Никольская О.С., Баенская Е.Р., Либлинг М.М. и др. Дети с нарушением общения. М.:Просвещение,1994.
3. Никольская О. С, Баенская Е.Р., Либлинг М.М. Аутичный ребенок. Пути помощи.М.:Теревинф,1997.
4. Autizm sindromli bolalar bilan ishlash hozirgi kunning dolzarb masalasi sifatida Egamberdiyeva N.A. Ta’lim va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy jurnali 3 (4), 95-100

TA’LIM KLASTERI MUHITIDA KO’ZI OJIZ BOLALAR BILAN OLIB BORILADIGAN KORREKSION MASHG’ULOTLAR UZVIYLIGI

Z.X.Xusnuddinova

CHDPU Maxsus pedagogika kafedrasida o’qituvchisi

xusnuddinovazulayxo@gmail.com

Atabekova Ziyoda Maqsud qizi

Raximova Mashhura Bektemir qizi

Shomurotova Gulnora Hayitboy qizi

ChDPU Maxsus pedagogika/tiflopedagogika

II bosqich talabalari

Annotatsiya: *Ushbu maqola ta’lim klasteri muhitida ko’rishda nuqsoni bo’lgan bolalardagi o’zlashtirishdagi muammaslar hamda ularni korreksion mashg’ulotlar mazmuni uzviyligi asosida bartaraf etish haqida yoritilgan.*

Kalit so'z: ko'rishda nuqsoni bo'lgan bola, korreksiya, korreksion mashg'ulot, xususiyat, uzviylik, o'quv dastur, tajriba.

Korreksion mashg'ulotlarning uzluksizligi ta'lim klasteri muhitida ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan ishlashda muhim omil hisoblanadi. Bu shuni anglatadiki, ta'lim uzluksiz va uzilishlarsiz amalga oshirilishi kerak, shunda bolalar asta-sekin yangi bilim va ko'nikmalarni o'rganishlari mumkin.

Korreksion mashg'ulotlar individual bo'lishi va har bir bolaning ehtiyojlariga moslashtirilishi muhimdir. Buning uchun har bir bolaning rivojlanish darajasini tashxislash va baholash, unga muvaffaqiyatli o'rganish uchun qanday bilim va ko'nikmalar kerakligini aniqlash kerak.

Bundan tashqari, ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarga o'quv materialini yaxshiroq tushunishga yordam beradigan turli xil o'qitish usullari va texnologiyalaridan foydalanish muhimdir. Masalan, bu audio va video materiallar, taktil kartalar, kompyuter dasturlaridan foydalanish bo'lishi mumkin.

Shuningdek, ta'lim klasteri doirasidagi boshqa mutaxassislar, masalan, logopedlar, psixologlar va boshqalar bilan hamkorlik qilish orqali ta'limning uzluksizligini ta'minlash kerak. Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirishning yagona tizimini yaratishga va ularning o'quv jarayonida to'liq ishtirok etishini ta'minlashga yordam beradi.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar ta'lim olishlarida ma'lum muammolarni keltirib chiqarishi mumkin, masalan, ma'lumotni vizual idrok etish imkoniyati yo'qligi va aloqa qiyinligi. Biroq, ushbu muammolarni bartaraf etishga yordam beradigan bir qator usullar mavjud.

Asosiy usullardan biri bu korreksion ta'limi mazmunining uzluksizligidan foydalanishdir. Bu shuni anglatadiki, o'quv dasturini ishlab chiqishda o'quvchining allaqachon mavjud bo'lgan bilim va ko'nikmalari, shuningdek, oldingi o'quv tajribasi hisobga olinishi kerak.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar ko'rish a'zosini statsionar davolash (ular darslarni qoldirishga majbur) va o'qishga tayyorlik darajasi pastligi sababli dasturlarni o'zlashtirishda qiyinchiliklarga duch kelishadi. Dastur materialini o'zlashtirishda ketma-ketlik buziladi, bu bilim, ko'nikma va malakalardagi bo'shliqlarga olib keladi, ko'rishda nuqsoni bo'lgan ko'plab bolalarni o'qitish va rivojlantirishda oldinga siljishni qiyinlashtiradi. Shu sababli, har bir yosh bosqichi uchun dasturlarda ko'zda tutilgan tezlikda dasturiy materialni muvaffaqiyatli o'zlashtirishni ta'minlaydigan eng muhim yo'llardan biri sifatida uzluksizlik tamoyiliga rioya qilish alohida ahamiyatga ega.

Buning uchun har bir o'quvchining bilim darajasini sinchkovlik bilan tashxislash va baholash kerak. Bu qaysi o'quvchiga mavzular va vazifalar allaqachon tushunarli

bo'lganligini va qaysi biri o'quvchi qo'shimcha tushuntirishga muhtojligini aniqlaydi [5].

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarni o'qitishda o'zlashtirishdagi muammolarni korreksion, individual yondashuvlar va turli xil o'qitish usullarining uzluksizligidan foydalangan holda bartaraf etish mumkin.

Biz quyida korreksion mashg'ulotlar mazmuni uzviyligi asosida o'zlashtirishdagi muammolarni bartaraf etish haqida fikr yuritamiz.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan korreksion ish, birinchi navbatda, terituyish, eshitish, ta'm va hid bilish hamda boshqa analizatorlarning kompensatsion qayta tuzilishini tashkil etishdan iborat.

Ta'lim va tarbiya jarayonida ushbu toifadagi bolalar bilan korreksion-pedagogik ishlar kompensatsiya jarayonlarini rivojlantirish, buzilgan funksiyalarni korreksiyalash va tiklash, kognitiv faoliyatning kamchiliklarini yumshatishni o'z ichiga oladi[6].

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar atrofdagi dunyoning obyektlari va hodisalari haqida haqiqiy tasavvurga ega emaslar. Natijada, ular ko'plab so'zlar va iboralarni mexanik ravishda o'rganadilar, ularning ma'nosini tushunmaydilar, ularni atrofdagi dunyoning obyektlari va hodisalari bilan bog'lamaydilar.

Korreksion mashg'ulotlarda nafaqat bolalarning bilim qobiliyatini rivojlantirish, balki ijobiy hissiy munosabat ham yaratiladi. Bunga asosan bolalarning bir-biri va o'qituvchi bilan faol aloqada bo'lishlari yordam beradi. Bundan tashqari, ular nafaqat obyektlar va hodisalarni kuzatuvchilar, balki ular bilan amaliy harakatlarning bevosita ishtirokchilari bo'lib, ularga o'zlarini ishonchli va qulay his qilish imkoniyatini beradi.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarning ta'lim, tarbiya, kasbga yo'naltirish, mehnatga tayyorgarlik va mustaqil hayot jarayonini takomillashtirishda ularning rivojlanishidagi og'ishlarni tuzatishga qaratilgan maxsus korreksion mashg'ulotlar muhim rol o'ynaydi.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan korreksion-pedagogik ishlar o'z oldiga qo'ygan asosiy maqsadi ularni umumiy ta'lim darslarida taqdim etiladigan materialni idrok etishga, boshqa faoliyat turlarida mustaqil ishtirok etishga tayyorlashdir (o'yinda, elementar mehnat faoliyatida).

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan korreksion-pedagogik ishlar quyidagi vazifalarni hal qiladi:

- qoldiq ko'rish qobiliyatlaridan foydalanish qobiliyatlaridan to'g'ri foydalanishni shakllantirish;
- barcha saqlangan analizatorlar yordamida atrof-olam haqida ma'lumot olish ko'nikmalarini shakllantirish;
- olingan polisensor ma'lumotlardan mavzu – amaliy, kognitiv va kommunikativ faoliyatda, fazoviy mo'ljal olishda foydalanishni o'rganish.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar bilan olib boriladigan barcha turdagi korreksion mashg'ulotlarida hal qiladigan eng muhim vazifasi bolalarda ijtimoiy moslashuvchan xatti-harakatlar ko'nikmalarini shakllantirishdir. Bu bolaga turli xil kundalik va eng oddiy ijtimoiy vaziyatlarda, shuningdek tengdoshlari va kattalar bilan muloqotda yetarli darajada va mustaqil bo'lishga imkon beradigan xatti-harakatlardir[6].

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar uchun ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida korreksion mashg'ulotlar ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalarning rivojlanish xususiyatlarini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Korreksion mashg'ulotlar ta'lim va tarbiya bilan birgalikda olib boriladi, bu ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalarning har tomonlama rivojlanishi uchun maqbul shart-sharoitlarni yaratadi va dasturiy materialni samarali o'zlashtirish imkoniyatini beradi, o'quv jarayonida kognitiv faoliyatning turli jihatlari, harakat sohasi va shaxsiyat xususiyatlarining rivojlanishidagi kechikishlarni bartaraf etishga yordam beradi.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktabgacha ta'lim tashkilotlari va maktab internatlarida quyidagi korreksion mashg'ulotlar o'tkaziladi: logopediya, predmet tasavvurini shakllantirish va ko'ruv idrokini rivojlantirish, ijtimoiy hayotga yo'naltirish, mo'ljal olish va harakatlanish, teri tuyishni va mayda qo'l motorikasini rivojlantirish, davolovchi jismoniy tarbiya, ritmika.

Har bir korreksion mashg'ulotning o'ziga hos xususiyati, maqsad hamda vazifalari bo'lib, ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarning psixik va jismoniy rivojlanishiga xizmat qiladi.

Bir-birini to'ldirgan holda uzviylikda to'g'ri tashkil etilgan korreksion mashg'ulotlar, ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarni o'zlashtirishidagi muammolarga yechim bo'la oladi.

Adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni, 23.09.2020 yildagi O'RQ-637-son. (<https://lex.uz/docs/-5013007>).

2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim-tarbiya berish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori, 13.10.2020-yildagi PQ-4860-son. (<https://lex.uz/docs/-5044711>).

3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ko'zi ojiz va zaif ko'ruvchi bolalar uchun ixtisoslashtirilgan maktab-internatlarda ta'lim berish sifatini oshirish hamda ular faoliyatini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori, 14.04.2022 - yildagi PQ-209-son. (<https://lex.uz/ru/docs/-5966089>).

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalarga ta'lim berishga oid normativ-huquqiy hujjatlarni tasdiqlash to'g'risida"gi Qarori, 12.10.2021-yildagi 638-son. (<https://lex.uz/ru/docs/-5679836>)

5. Свиридюк Т.П. Осуществление преемственности в коррекционно-воспитательной работе со слепыми слабовидящими детьми дошкольного и младшего школьного возраста: методические рекомендации. - Киев: РУМК, 1987-40 с.

6. Тумаева Ю.В. “Особенности коррекционно-педагогической работы с детьми с нарушением зрения. Материалы X Международной студенческой научной конференции “Студенческий научный форум 2021”.

INKLYUZIV TA'LIM SHAROITIDA KO'RISHDA NUQSONI BO'LGAN BOLALARNI O'QITISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH

Xusnuddinova Zulayxo Xamidullayevna

CHDPU Maxsus pedagogika kafedrası o'qituvchisi

xusnuddinovazulayxo@gmail.com

Bayonova Laylo Shodali qizi.

Mardonova Munisa Akbarovna

Qôchqarova Shahina Husniddin qizi

CHDPU Maxsus pedagogika:tiflopedagogika

I bosqich talabalari

Annotatsiya: Ushbu maqola ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarni inklyuziv ta'lim sharoitida o'qitishda foydalaniladigan raqamli texnologiyalardan foydalanish yuzasidan tavsiyalar berilgan.

Kalit so'z: ko'rishda nuqsoni bo'lgan bola, korreksiya, korreksion mashg'ulot, texnologiya, qurilmalar, sensorika, kategoriya, individual yondashuv, uzviylik.

Аннотация: В этой статье даны рекомендации по использованию цифровых технологий, используемых для обучения детей с нарушениями зрения в условиях инклюзивного образования.

Ключевое слово: ребенок с нарушениями зрения, коррекция, коррекционное обучение, технология, приборы, сенсорика, категория, индивидуальный подход, преемственность.

“Texnologiyalar” alohida ta'lim ehtiyojlari bo'lgan bolalar duch keladigan yengib bo'lmaydigan to'siqlarni bartaraf etish uchun asqotadi. Texnologiya barcha o'quvchilarga moslashishni ta'minlash va umumta'lim o'quv dasturiga kirish imkoniyatini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Yordamchi texnologiya – bu alohida ta'lim ehtiyoji bo'lgan o'quvchilar uchun yordamchi, moslashtiruvchi va rehabilitatsiya vositalarini o'z ichiga olgan umumiy atama bo'lib, “muayyan qobiliyatlarning